

STATLIGT STÖD

Uppmaning enligt artikel 88.2 i EG-fördraget att inkomma med synpunkter på stöd C 11/2000 (N 166/99) – Italien: investeringsstöd till Rivit SpA, stål som inte omfattas av EKSG-fördraget

(2000/C 142/05)

(Text av betydelse för EES)

Genom den skrivelse, daterad den 13 mars 2000, som återges på det giltiga språket på de sidor som följer på denna sammanfattning, underrättade kommissionen Italien om sitt beslut att inleda det förfarande som anges i artikel 88.2 i EG-fördraget avseende ovannämnda stöd.

Berörda parter kan inom en månad från dagen för offentliggörandet av denna sammanfattning och den därpå följande skrivelsen inkomma med sina synpunkter på det stöd avseende vilket kommissionen inleder förfarandet. Synpunkterna skall sändas till följande adress:

Europeiska kommissionen
Generaldirektoratet för konkurrens
Direktoratet för statligt stöd II
Rue de la Loi/Wetstraat 200
B-1049 Bryssel
Fax (32-2) 296 95 79

Synpunkterna kommer att meddelas Italien. Den tredje part som inkommer med synpunkter kan skriftligen begära konfidentiell behandling av sin identitet, med angivande av skälen för begäran.

SAMMANFATTNING

Genom en skrivelse daterad den 17 mars 1999, mottagen och registrerad av kommissionen den 22 mars 1999, underrättade de italienska myndigheterna kommissionen om sin avsikt att bevilja företaget Rivit SpA investeringsstöd. Kommissionen begärde kompletterande uppgifter i skrivelser daterade den 29 mars och den 8 september 1999 och fick sådana i skrivelser daterade den 9 augusti 1999 och den 12 januari 2000.

BESKRIVNING AV STÖDET

Det anmälda stödet består av ett direkt bidrag på 186,6 miljoner italienska lire (0,096 miljoner euro) mot en investering på 2,99 miljarder lire (1,54 miljoner euro), vilket ger en stödintensitet på 6,24 % av Rivit SpA:s investering. Stödet föreslås enligt den italienska lagen nr 488/92, då företaget är berättigat till statligt stöd till små och medelstora företag.

Rivit SpA är ett italienskt företag, beläget i Caltrano i Venetien, och tillverkar rör i rostfritt stål av flera dimensioner, även grövre (> 406,4 mm). Enligt lämnade uppgifter är andelen grövre svetsade rör omkring 7 % av den totala produktionen.

För att bättre anpassa sig till efterfrågan har företaget beslutat att utvidga produktionsanläggningen genom att uppföra en ny byggnad, varigenom utrymmet kommer att kunna utnyttjas bättre och tillverkningsprocessen läggas om. I den nya utrustningen ingår särskilt en ny betningsanläggning som ger högre kvalitet och större kapacitet (fördubblad). Vidare kommer den nuvarande kylningsanläggningen att förses med en ny valsmatnings- och rotationsmaskin. Tillsammans kommer förbättringarna kraftigt att bidra till en minskning av produktionstiden och göra det möjligt för företaget att höja produktionen med 40 % med samma mängder stål.

BEDÖMNING

Rivit SpA är ett medelstort företag enligt definitionen i kommissionens rekommendation av den 3 april 1996 om definitionen på små och medelstora företag⁽¹⁾: det sysselsätter mindre än 250 anställda (76 år 1998) och har mindre än 40 miljoner euro i omsättning (omkring 20 miljoner euro). Det ligger i ett område som inte ger rätt till regionalstöd, men eftersom det är medelstort kan det få stöd upp till 7,5 %⁽²⁾. Då företaget tillverkar grövre svetsade stålrör, måste stödet emellertid anmälas i förväg.

(¹) EGT L 107, 30.4.1996, s. 84.

(²) Gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till små och medelstora företag (EGT C 213, 23.7.1996, s. 4).

Vid bedömningen av stöd till en stålörnsanläggning tar kommissionen enligt gemenskapens rambestämmelser hänsyn till om det mottagande företaget eventuellt har band med ett EKSG-företag, detta för att inget stöd skall överföras till de stålsektorer som omfattas av EKSG:s regler. Stöd till företag som inte omfattas av dessa men som ingår i koncerner kan tänkas komma EKSG-sektorn till godo. Rivit SpA tillhör inte och har inga band med någon stålkoncern som omfattas av EKSG. Det kan alltså anses att risken för att stödet överförs till ett EKSG-företag här är minimalt eller obefintligt.

Kommissionen beaktar också marknadsläget i den undersektor företaget tillhör, i synnerhet huruvida den lider av strukturell överkapacitet. Därefter gör kommissionen en bedömning av hur den investering som får stöd eventuellt kommer att påverka läget och konkurrensen på marknaden. Företagets relevanta marknad är den för svetsade stålror, i synnerhet grövre svetsade stålror. Företaget tillverkar också finare rör, men eftersom den nya betningsanläggningen kan användas för tillverkning av alla slags rör måste kommissionen bedöma inverkan av den investering som får stöd som om den skulle utnyttjas enbart för tillverkning av grövre svetsade stålror. Den sparade produktionstiden och den höjda tillverkningskapacitet som investeringen möjliggör kan användas helt och hållet för framställning av grövre rör om företaget så önskar.

I stålörnssektorn har det funnits en ständig överkapacitet sedan mitten av 1980-talet. Vid mitten av 1990-talet låg kapacitetsutnyttjandet i EU fortfarande kring 50 % i undersektorn för grövre stålror. Läget förbättrades 1998, då kapacitetsutnyttjandet steg till 64 %, men den nivån är fortfarande så låg att man inte kan anse att sektorn inte längre är krisdrabbad. I det läget är det svårt att motivera stöd till nytt kapacitetsuppbyggande i EU. Trots att Rivit SpA bara är ett medelstort företag som inte står för någon väsentlig andel av produktionen inom sektorn i EU, skulle den nya investeringen ändå medföra en avsevärd höjning av produktionskapaciteten. I detta skede av granskningen av stödet anser kommissionen därför att den investering som avses få stöd kommer att få en negativ inverkan på konkurrensen i sektorn.

I sin bedömning tar kommissionen också hänsyn till de regionalpolitiska effekterna av den investering som beviljats stöd. Om det mottagande företaget ligger i ett stödområde, måste de fördelar som investeringen eventuellt medför för områdets utveckling vägas mot eventuella negativa effekter för konkurrensen. Rivit SpA ligger dock i Caltrano i regionen Venetien, som inte är något stödområde. Även om kommissionen normalt ser positivt på stöd till små och medelstora företag med tanke på deras bidrag till den ekonomiska utvecklingen i sin region⁽³⁾, kan kommissionen för närvarande inte anse att den eventuella positiva inverkan på den regionala ekonomin skulle väga upp den förväntade negativa inverkan på sektorn.

⁽³⁾ Gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till små och medelstora företag (EGT C 213, 23.7.1996, s. 4).

SLUTSATS

Trots att Rivit SpA enligt kommissionens definition är ett medelstort företag, anser kommissionen vid en första granskning att den förväntade negativa inverkan på sektorn med tanke på krisituationen på marknaden väger upp de eventuella fördelar som regionens ekonomi kan tänkas få av den investering som beviljats stöd.

SKRIVELSEN

"PROCEDIMENTO

Con lettera datata 17 marzo 1999, pervenuta e registrata presso la Commissione il 22 marzo 1999, le autorità italiane hanno notificato alla Commissione l'intenzione di concedere un aiuto agli investimenti alla società Rivit SpA. La Commissione ha chiesto informazioni complementari con lettere datate 29 marzo e 8 settembre 1999. Tali informazioni le sono pervenute rispettivamente il 7 agosto 1999 e il 12 gennaio 2000.

DESCRIZIONE DETTAGLIATA DELL'AIUTO

L'aiuto notificato comprende un contributo in conto in capitale di 186 600 milioni di ITL (0,096 milioni di EUR) a fronte di un investimento di 2,99 miliardi (1,54 milioni di EUR), corrispondente ad un'intensità del 6,24 %, che verrà realizzato da Rivit SpA. L'aiuto è proposto in base alla legge italiana n. 488/92, giacché la società Rivit SpA può beneficiare di aiuti di Stato essendo una PMI.

La Rivit SpA è una società italiana, ubicata a Caltrano (Veneto) che produce tubi in acciaio inossidabile di varie dimensioni, inclusi quelli a grande diametro (> 406,4 mm). Prima dell'investimento la capacità produttiva annuale dell'impresa è di 4 620 tonnellate per turno. Nel 1998 l'impresa, che aveva un organico medio di 76 unità, ha realizzato un fatturato di 18,4 milioni di EUR. La situazione finanziaria della società è equilibrata. Secondo le informazioni fornite, la percentuale di tubi saldati di grandi dimensioni rispetto alla produzione totale è del 7 % circa.

Al fine di meglio adeguarsi alla domanda, la società ha deciso di ampliare lo stabilimento di produzione mediante la costruzione di un nuovo corpo di fabbrica che permetterà un uso più razionale dello spazio e la riorganizzazione del processo produttivo. Il nuovo capannone comprende, tra l'altro, un nuovo impianto di decapaggio caratterizzato da un livello più elevato (doppio rispetto all'attuale) di qualità e di capacità. All'attuale impianto di raffreddamento verrà abbinato un nuovo impianto per l'avanzamento e il rotolamento dei tubi. Complessivamente, il piano d'investimento contribuirà notevolmente a ridurre i tempi di produzione e quindi permetterà alla società, con la stessa quantità di acciaio, di aumentare del 40 % la produzione.

VALUTAZIONE

La Rivit SpA è una società di media dimensione conforme alla definizione di piccola e media impresa stabilita dalla Commissione nella raccomandazione del 3 aprile 1996⁽⁴⁾: ha infatti un organico inferiore a 250 persone (76 nel 1998) e un fatturato inferiore a 40 milioni di EUR (circa 20 milioni di EUR). La società è ubicata in un'area che non può beneficiare degli aiuti regionali ma, poiché è una società di medie dimensioni, può fruire di aiuti a concorrenza del 7,5 %⁽⁵⁾.

Ciononostante, dato che la società produce tubi saldati in acciaio di grandi dimensioni, è necessaria la notifica preventiva dell'aiuto. L'inquadramento comunitario dei settori siderurgici fuori CECA⁽⁶⁾, stabilisce al punto 4.1 a), che gli Stati membri notificano preventivamente alla Commissione ogni progetto di aiuto relativo ai sottosectori dei tubi non saldati e dei tubi saldati di notevoli dimensioni e ciò astrazione fatta dall'importanza degli aiuti o dalle regioni dove si trovano le imprese che ne fruiscono. L'Italia ha adempiuto tale obbligo.

La Commissione, quando valuta un aiuto in favore di una società che produce tubi di acciaio, tiene conto, conformemente alla normativa comunitaria, di eventuali legami tra la società beneficiaria ed una società CECA onde accertarsi che non vi sia trasferimento di aiuti al settore acciaio CECA per il fatto che un aiuto concesso ad affiliate di gruppi siderurgici non CECA potrebbe finire per avvantaggiare il settore CECA.

La Rivit SpA non appartiene né ha alcun legame con un gruppo siderurgico CECA. Pertanto, nella fattispecie, si può ritenere che il rischio di trasferimento dell'aiuto ad un'impresa CECA sia minimo o inesistente.

La Commissione tiene anche conto della situazione di mercato del sottosectore in cui opera l'impresa, in particolare per verificare che non presenti una sovraccapacità strutturale. Dopo aver individuato la situazione del mercato in cui opera la società, la Commissione valuta il possibile effetto dell'investimento sovvenzionato su detta situazione e sulla concorrenza.

Il settore rilevante ai fini della società in questione è quello dei tubi di acciaio saldati, in particolare dei tubi saldati di grandi dimensioni. Benché la società produca anche tubi di piccole dimensioni, dato che può utilizzare la stessa linea nuova di decapaggio per la produzione di qualsiasi tipo di tubi, la Commissione deva valutare l'effetto dell'aiuto sovvenzionato come se fosse utilizzato esclusivamente per la produzione di tubi di acciaio saldati di grandi dimensioni. I risparmi in termini di tempo di produzione e l'aumento della capacità produttiva resi possibili dall'investimento sovvenzionato, possono essere pienamente utilizzati per la produzione di tubi di grandi dimensioni qualora la società lo ritenga necessario.

Il settore dei tubi d'acciaio presenta ormai dalla metà degli anni '80 una costante sovraccapacità produttiva. A metà degli anni '90 il tasso di utilizzazione degli impianti nell'Unione europea era ancora del 50 % nel sottosectore dei tubi saldati di grandi dimensioni. La situazione è migliorata nel 1998 anno in cui il

tasso di utilizzazione della capacità è salito al 64 %, ma tale livello è tuttora troppo basso per ritenere che il settore non sia più depresso. Data questa situazione, è difficile giustificare il finanziamento di nuove capacità nell'Unione europea. Benché la Rivit SpA sia soltanto un'impresa di medie dimensioni e quindi la sua produzione non rappresenti una percentuale importante del settore in Europa, l'aumento della capacità produttiva conseguente al nuovo investimento è notevole. La Commissione, nella fase attuale di esame dell'aiuto, ritiene pertanto che l'investimento sovvenzionato avrà un effetto negativo sulla concorrenza nel settore.

Ai fini della valutazione del caso, la Commissione tiene inoltre conto della dimensione regionale degli investimenti sovvenzionati. Quando l'impresa beneficiaria è ubicata in un'area assistita, devono essere valutati i benefici potenziali che l'investimento sovvenzionato presenta per lo sviluppo della regione rispetto agli eventuali effetti negativi che esso provoca sulla concorrenza. Tuttavia la Rivit SpA è ubicata a Caltrano, in Veneto, in un'area non assistita. Benché, in generale, la Commissione adotti un atteggiamento positivo per quanto riguarda gli aiuti alle PMI in considerazione del loro contributo allo sviluppo economico e regionale⁽⁷⁾, in questa fase, la Commissione non può ritenere che l'eventuale effetto positivo della misura in questione sull'economia sia superiore ai previsti effetti negativi della medesima sul settore.

CONCLUSIONE

Nonostante la Rivit SpA sia un'impresa di media dimensione in base alla definizione della Commissione, dopo un primo esame, e tenuto conto della situazione depressa del mercato, la Commissione ritiene che gli eventuali effetti negativi sul settore derivanti dall'investimento sovvenzionato superino i potenziali benefici che l'economia della regione potrebbe trarne.

Di conseguenza, la Commissione non può escludere che la compatibilità dell'aiuto proposto dall'Italia in favore della società produttrice di tubi di acciaio Rivit SpA susciti dubbi. Al fine di poter valutare l'impatto sulla concorrenza e sul commercio intracomunitario della misura proposta, s'impone quindi l'avvio del procedimento dell'articolo 88, paragrafo 2 del trattato CE per fornire a tutte le parti interessate la possibilità di presentare osservazioni prima che la Commissione adotti una decisione definitiva.

Tenuto conto di quanto precede, la Commissione, nell'ambito del procedimento di cui all'articolo 88, paragrafo 2, del trattato CE, invita l'Italia a presentarle le proprie osservazioni e a fornirle ogni informazione utile ai fini della valutazione dell'aiuto entro un mese dalla data di ricezione della presente lettera al beneficiario potenziale dell'aiuto.

La Commissione richiama all'attenzione del governo italiano che l'articolo 88, paragrafo 3, del trattato CE ha effetto sospensivo e che in forza dell'articolo 14 del regolamento (CE) n. 659/1999, essa può imporre allo Stato membro interessato di recuperare dal beneficiario ogni aiuto versato illegalmente."

(4) GU L 107 del 30.4.1996, pag. 84.

(5) Orientamenti comunitari sugli aiuti di Stato alle piccole e medie imprese, (GU C 213 del 23.7.1996, pag. 4).

(6) GU C 320 del 13.12.1988, pag. 3.

(7) Disciplina comunitaria degli aiuti di Stato alle piccole e medie imprese, (GU C 213 del 23.7.1996, pag. 4).